

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorozantky:	Mgr. Anna Mach Šimerdová
Téma práce:	Právo na podobu
Rozsah práce:	Celkem 139 stran, vlastní text práce od Úvodu po Závěr včetně poznámek pod čarou 126 stran (296 726 znaků vč. mezer – dle prohlášení)
Datum odevzdání práce:	16. června 2020 (elektronicky)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma práva na podobu (a k podobizně) je tématem, které není novým, ale díky novým technologiím je bezesporu tématem vysoce aktuálním, a to v rovině soukromého i veřejného práva. Ambice rigorozantky podat ideálně komplexní pohled na institut práva na podobu je bezesporu chvályhodná; téma si takové zpracování i hlubší analýzu zaslouží.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, a použité metody

Rigorozantka navazuje na svou diplomovou práci, kterou obhájila v roce 2016. Posudky vedoucí diplomové práce JUDr. Veroniky Křestřanové, Dr., i oponentky diplomové práce JUDr. Ireny Holcové ze dne 10. května 2016 v celkovém hodnocení zmiňují, že diplomová práce může být i základem pro rigorózní práci. Takto rigorozantka k rigorózní práci přistoupila, když s prací diplomovou vykazuje shodu 38 % (viz kontrola na plagiáty se závěrem o nejvyšší podobnosti s jiným dílem 38 %). Vzhledem k rozdílnosti v rozsahu téměř 2/3 lze konstatovat, že rigorózní práce je oproti práci diplomové významně přepracována a doplněna. Rigorozantka téma zpracovává s ambicí, aby práce byla praktickou příručkou. Zúročuje zkušenosti z činnosti v advokacii. Těžiště práce rigorozantka umísťuje do kapitoly 4 o nárocích ze zásahu do práva na podobu a k podobizně. Nechybí ale ani výklad teoretických základů (kapitoly 1, 2 a především 3). Zohledněny jsou aspekty autorskoprávní (kapitola 5), pracovněprávní (kapitola 6), veřejnoprávní (kapitoly 7 a 8) i procesní (kapitola 9). Závěrem práce obsahuje stručný exkurz do problematiky práva na podobu v SRN. Zvolená metoda je popisná a analytická, jakož i komparativní, což vyhovuje charakteru a účelu práce. Práci obohacují i obrazové přílohy a schémata.

3. Formální a systematické členění práce

Rigorozantka práci členění do deseti kapitol a Úvodu a Závěru, které nemají číselné označení. Číslovanými kapitolami jsou: 1. Ústavní základy ochrany osobnosti; 2. Ochrana osobnosti podle občanského práva; 3. Právo na podobu a právo k podobizně; 4. Nároky ze zásahu do práva na podobu a práva k podobizně; 5. Autorské právo k podobizně; 6. Ochrana podoby zaměstnance; 7. Právo na podobu a k podobizně z

pohledu správního práva; 8. Trestněprávní aspekty práva na podobu; 9. Přípustnost důkazu obrazovými a zvukově obrazovými záznamy v řízení před soudem; 10. Právo na podobu v SRN. Celkové členění práce je v zásadě logické a přehledné, místy nejsou jasné hranice mezi instituty soukromého a veřejného práva (souhlas se zachycením podoby nezletilých) či hmotného a procesního práva (uplatňování nároků). Kapitoly jsou rozsahem poměrně nevyrovnané. Obsah téměř jen jednostránkové kapitoly 10 by bylo vhodnější spíše zapracovat do kapitoly 3.

4. Vyjádření k práci

Těžiště práce v souladu s předsevzetím rigorozantky v kapitole 3. Z práce je patrné, že rigorozantka má problematiku po teoretické stránce poměrně dobře osvojenou a uvědomuje si některé aktuální výkladové problémy. Ocenit lze bohatost citované judikatury, byť některá významná rozhodnutí postrádám (např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. října 2019, sp. zn. 25 Cdo 1778/2019, který byl ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek publikován pod č. 74/2020 sice až po odevzdání práce, avšak veřejně přístupný byl již dříve, a který se týká užití profilové fotografie z účtu na sociální síti, dále k nákladovým otázkám a tarifní hodnotě sporů o ochranu osobnosti, ke kterým se rigorozantka vyjadřuje, se nabízelo zmínit analogicky k náhradě nemajetkové újmy podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. ledna 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013, příp. navazující usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. prosince 2016, sp. zn. 30 Cdo 1435/2015, které bylo publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 68/2018, také k významným aspektům přechodu práva na zadostiučinění na dědice a k výkladu § 1475 odst. 2 o. z. bylo vhodné citovat judikaturu Nejvyššího soudu, včetně sbírkové - usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. dubna 2017, sp. zn. 25 Cdo 3556/2016, které bylo publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 133/2018, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. února 2018, sp. zn. 25 Cdo 293/2018, které bylo publikováno ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 50/2019). Závěry rigorozantky nejsou vždy přesné, příp. ne vždy jsou odpovědi tak jasné, jak je rigorozantka přináší. Práci by místy prospěly hlubší úvahy a větší relativizace závěrů. To představuje největší nedostatek práce. Mezi až přehnaně kategorické závěry tak např. patří závěr rigorozantky v 3.5.6 o vyloučení odvolatelnosti souhlasu podle § 87 o. z., je-li vtělen do smlouvy. Některé závěry, budou-li čtenáři brány jako rada, mohou tak být i do jisté míry nebezpečné. Platí to i ohledně rady v 4.2.2 požadovat raději peníze než omluvu, neboť při požadavku na omluvu může žalobce neuspět z důvodu, že znění omluvy nebude podle soudu příléhavé. Tento závěr pomíjí, že forma finanční satisfakce je namísto teprve tehdy, pokud není jiná forma dostačující (což může být omluva, jen příléhavá), tato koncepce nebyla rekodifikací soukromého práva opuštěna (srov. „nezajistí-li“ v § 2951 odst. 2 o. z.). Takto bezpečným přístavem může být namísto omluvy spíše požadavek na zadostiučinění formou pouhého konstatování zásahu, samozřejmě s tím rizikem, že bude-li vedle toho úspěšně požadována i jiná (vyšší) forma satisfakce, bude požadavek na konstatování pro nadbytečnost zamítnut (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. června 2011, sp. zn. 30 Cdo 1684/2010). Úvahy o tarifní hodnotě sporů o odčinění nemajetkové újmy přehlíží analogicky použitelnou ustálenou judikaturu vztahující k sporům o náhradu nemajetkové újmy podle § 31a zákona č. § 82/1998 Sb. (viz již výše). V bodu 4.3.3 při zmínce o typické aplikaci § 142 odst. 3 o. s. ř. na náhradu nákladů řízení, chybí upozornění, že se to týká jen nákladů účelně vynaložených a případů, kdy mezi požadovanou a přiznanou částkou není extrémní rozdíl (k poslednímu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. října 2015, sp. zn. 28

Cdo 5183/2014). Přesné nejsou ani závěry k přechodnému ustanovení § 3037 o. z., kdy chybí vysvětlení, že ustanovení je obsoletní proto, že do rekonstrukce soukromého práva byla odpovědnost za nemajetkovou újmu vzniklou zásahem do osobnostních práv objektivní, proto nemá úprava běhu subjektivní lhůty vůbec opodstatnění, pravdou je, že navíc ani podle předchozí právní úpravy dílčí majetková práva na odčinění újmy uplynutím lhůty neprekludovala, ale promlčovala se). Větší pozornosti by si zasloužil výklad § 612 o. z., neboť po rekonstrukci soukromého práva se promlčují práva na odčinění nemajetkové újmy vzniklé zásahem do osobnostních práv bez ohledu na to, zda jde o formu majetkovou (peníze) či morální (omluva, konstatování); označení závěrů rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 21. dubna 2015, sp. zn. 3 Cmo 326/2014, za zásadní není přiléhavé, jednak se netýká ochrany osobnosti, ale ochrany proti nekalé soutěži mezi dvěma právníckými osobami a pak ve vztahu k úpravě účinné od 1. ledna 2014 je závěr učiněn jen jako obiter dictum. I přes popsání výhrady je práci třeba hodnotit jako přínosnou, shromažďuje mnoho pro čtenáře cenných informací.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Ano
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Rigorozantka osvědčila samostatnost při zpracování tématu, tomu odpovídá i výsledek kontroly na plagiáty – vygenerovaný protokol ze dne 16.6. 2020: počet podobných dokumentů: 699 s nejvyšší dosaženou mírou podobnosti: 38 % (diplomová práce, viz již výše), jinak menší než 5 %
Logická stavba práce	Ano
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Dostačující
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Dostačující
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Vyhovující, se schémata a obrazovými přílohami
Jazyková a stylistická úroveň	Velmi dobrá, čtivá

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	doporučuji k obhajobě
Otázka k obhajobě	promlčení práva na ochranu osobnosti

V Praze dne 12. listopadu 2020

doc. JUDr. Vladimír Pitra, oponent